

SKKFF

Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund

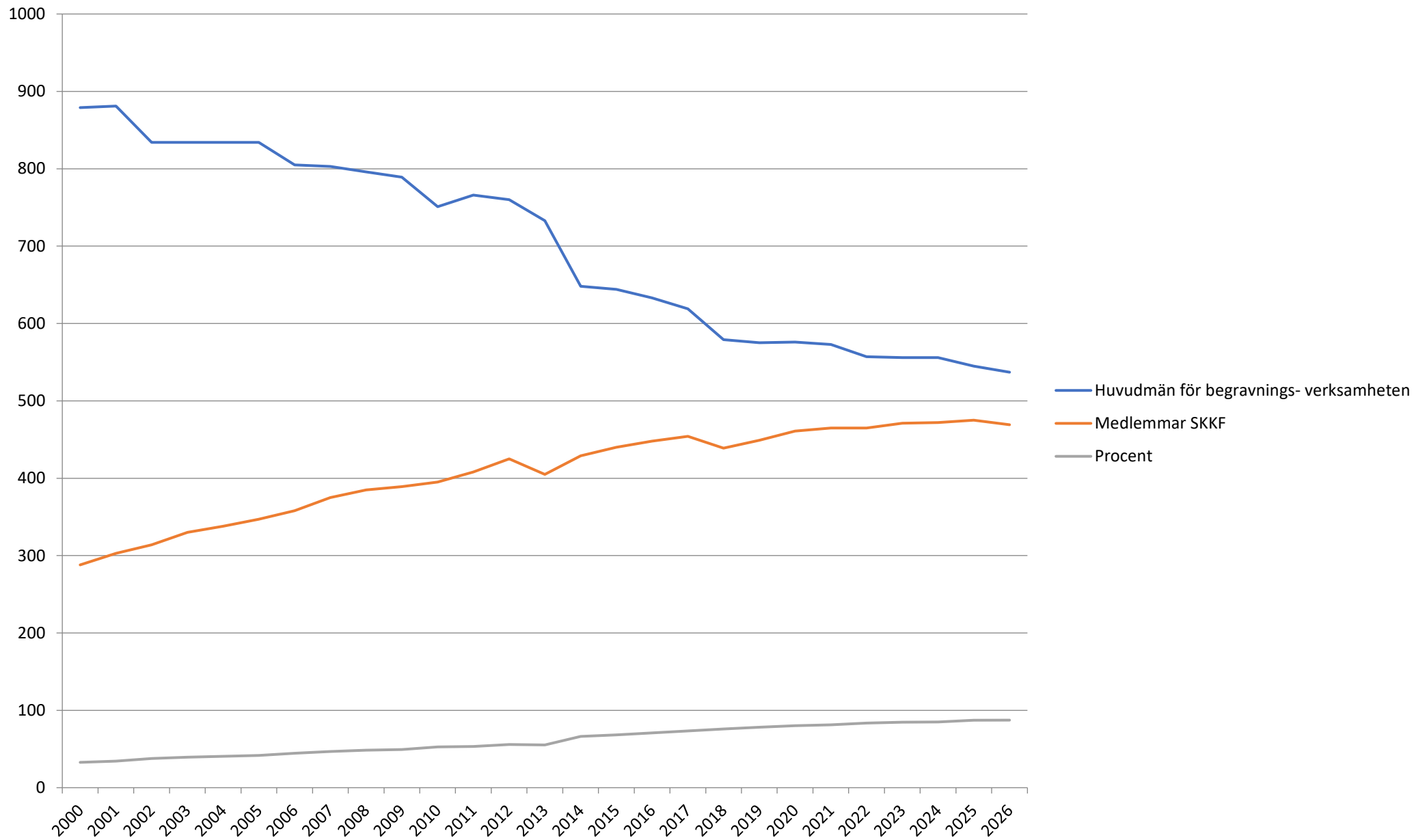
”Aktuellt från branschen”

Begravningsregion Dalarna

14 april 2026

Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund

- Branschförbund utan religiösa eller politiska kopplingar
- Likbränningsföreningen i Stockholm (31 maj 1882)
- Svenska Likbränningsföreningen (19 mars 1883)
- Svenska eldbegängelseföreningen 1917
- SKKF 1983
- Tidningen Kyrkogården 1984 (tidigare Ignis)

Aktuellt i begravningsverksamheten

2026-04-08

Finalisterna i 2026 års studentdesigntävling utsedda

2026-03-02

Produkt- & maskinutställning – Borlänge 19 maj, 2026

2026-02-19

Folkets historia: Kremeringens historia & Ceremonin

2026-01-30

Ansvarsdokumentet uppdaterat

2026-01-12

Den enhetliga begravningsavgiften sjunker något

Infobank/Arkiv

Utbildning

SKKF:s Rikskonferens
- Wisby Strand 11-12 maj

NEKK

Begravningsverksamheten i medierna

2026-03-26 - KL 07:04

Gick på vännens begravning – i kistan låg mamma

2026-03-25 - KL 08:04

Föreläsningar om döden – begravningsentreprenören reder ut myterna

Gravstenen borta – okänd person låg i familjens grav

Gravrätt

Ett pastorat i södra Sverige återanvände en gammal gravplats. Men det visade sig att den gamla gravrätten fortfarande var giltig – något pastoratet hade missat.

En länsstyrelse i södra Sverige har inlett ett tillsynsärende om hur en gravplats hanterats i ett pastorat.

Bakgrunden är att pastoratet för några år sedan bytte datasystem, där bland annat uppgifter om gravrätter fanns registrerade. För den aktuella gravstenen fanns två gravrättsinnehavare angivna i det gamla systemet. Den ena avsåg dock sin rätt för några år sedan, men uppgiften om den andre gravrättsinnehavaren följde inte med till det nya systemet.

Gravplatsen bedömdes därför som återlämnad av kyrkogårdsförvaltningen och den användes för en ny urnsättning i somras. I samband med detta flyttades den gamla gravstenen bort.

När den ursprungliga gravrättsinnehavaren under hösten besökte gravstenen upptäckte han förändringarna och reagerade starkt. Han anmälde pastoratet till länsstyrelsen och överklagade pastoratets beslut.

Länsstyrelsen har konstaterat att pastoratet inte har fattat något formellt beslut som går att

Gravplatsen räknades som återlämnad, trots att den inte var det. Det är inte den aktuella gravstenen på bilden.

FOTO: HASSE HOLMBERG / TT

överklaga. Myndigheten valde att då i stället inleda ett tillsynsärende, som fortfarande pågår.

I ett yttrande till pastoratet pekar länsstyrelsen på flera brister i pastoratets hantering av gravrätterna.

Länsstyrelsen uppmanar också pastoratet att återställa den gamla gravstenen, något som enligt

myndigheten borde ha skett tidigare.

Ärendet är komplicerat. Efter den nya begravningen har ytterligare en person blivit gravrättsinnehavare. Det innebär att gravstenen nu har två innehavare, som enligt länsstyrelsen måste vara överens om hur gravplatsen ska utformas även om det inte rör sig om en familjegrav.

Den nya gravstenen, som den nya gravrättsinnehavaren har ansökt om att få sätta upp, får därför inte monteras utan den andre gravrättsinnehavarens godkännande.

Pastoratets kyrkogårdschef avböjer i nuläget att kommentera ärendet.

JONATAN SVERKER

jonatan.sverker@kyrkanstidning.se

Fakta

Ur länsstyrelsens underrättelse

Länsstyrelsens bedömning är att ni (kyrkogårdsförvaltningen) inte kan ändra detta beslut till nackdel för den nya gravrättsinnehavaren. Beslutet är en följd av er felaktiga hantering av ärendet, inte en följd av att den nya gravrättsinnehavaren lämnat oriktiga eller vilsedande uppgifter.

Länsstyrelsen kan konstatera att ni har genomfört en gravsättning på den aktuella gravplatsen trots att den gamla gravrättsinnehavaren inte gett sitt medgivande till gravsättningen.

Ni har fört bort gravstenen från gravplatsen på kyrkogården trots att den gamla gravrättsinnehavaren inte gett sitt medgivande till åtgärden. Länsstyrelsen anser att ni borde ha återuppsatt gravstenen så fort ni blev medvetna om de fel ni gjort men framförallt då den gamla gravrättsinnehavaren har framfört till er att han önskar att gravplatsen återställs.

Ni anmodas därför att omgående återuppsätta den bortförda gravstenen på gravplatsen.

Länsstyrelsen vill klargöra följande för er. För att gravrätten ska kunna utövas krävs i princip enighet mellan samtliga rättsinnehavare vilket gäller bland annat att bestämma om anordningar på gravstenen.

(TEXTEN ÄR REDIGERAD FÖR ATT DÖLJA GRAVRÄTTSSINNEHAVARNAS IDENTITET)

kyrkogården

2026
#2
MAY/JUNI

ORGAN FÖR SVERIGES KYRKOGÅRDS- OCH KREMATORIEFÖRBUND

Den nya samordnaren är en ren lagspelare

Anki Bondesson jobbar allra helst med andra, och lyssnar på verksamheten. Sid 48-49

Regeringen ska utreda Allmänna arvsfonden

Efter Ribonin Isenbers mycket skarpa kritik av hur Allmänna arvsfondens pengar hanteras, har regeringen beslutat att tillsätta en utredning om fondens framtid. Sid 27

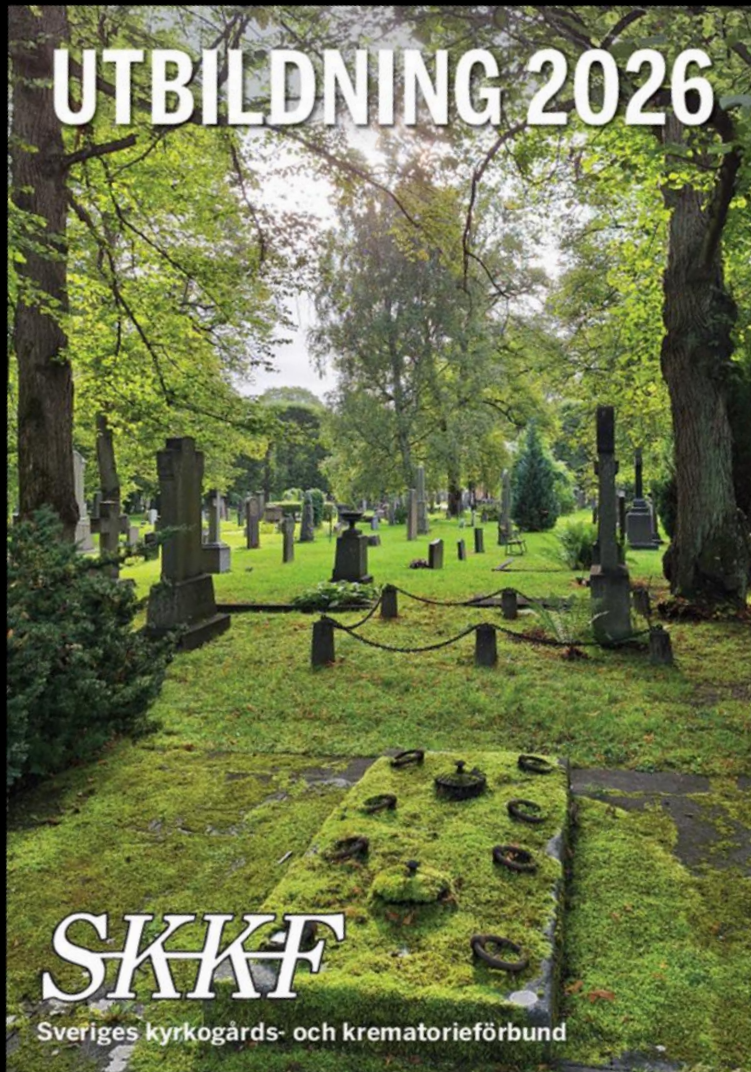
Fem krematoriehuvudmän i samtal om kapaciteten

Något pastoralet bildar fyra huvudmän med krematorier för att diskutera hur man kan samordna framtidplanerna. Vem ska bygga ut och kommer någon försvara? Sid 45-47

Katolska kyrkogårdens historia bortglömd – till nu

Det är knappast som man vet att den finns där i Solna, den katolska begravningsplatsen. En ny bok spröder ett nytt ljus över dess historia och dem som skapade den. Sid 55

UTBILDNING 2026

SKKKF

Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund

MARKBYGGNAD

HÄRDGJORDA YTOR PÅ KYRKOGÅRDEN

PRESENTATION AV UTBILDNINGEN

UTBILDNINGEN TAR UPP HUR EN HÄRDGJORDA YTA ANLÄGS OCH UNDERHÅLLS

samt hur rätt skötsel gör en hållbar yta. Genom att härdgjorda ytor anläggs på rätt sätt och skötsel och underhåll sätts in med rätt intervall kan ytorna hållas under längre tid och därmed ge en bättre driftsekonomi.

Härdgjorda är ytor av natursten, betongplattor/sten, asfalt eller grus för gång- och körvägar, sittplatser, serviceplatser eller liknande ytor. Utbildningen ger kunskap i hur olika ytor ska vara uppbyggda på rätt sätt. Vilket material finns att välja bland, fördelar respektive nackdelar. Vilka skötselinsatser respektive material kräver. Enklare arbeten som förvaltningarna kan göra i egen regi.

MÅL

Att ge kunskap om markbyggnadsarbeten.

UTBILDNINGEN ÄR EN VIDAREUTBILDNING AVSEDD FÖR

Kyrkogårdsverksamhetsledare och övrig kyrkogårdspersonal.

LÄNGD

1 dag

FÖRELÄSARE

1 södra / mellersta Sverige
Trädgårdstekniker Justette Jensen, Mariestad,
1 norra Sverige
Trädgårdstekniker Hans Bill, Tallberg

KOSTNAD INKL. MÅLTIDER

3 300,- exkl moms / deltagare från medlemsförvaltning
5 700,- exkl moms / deltagare från övriga

PLATS OCH TIDPUNKT:

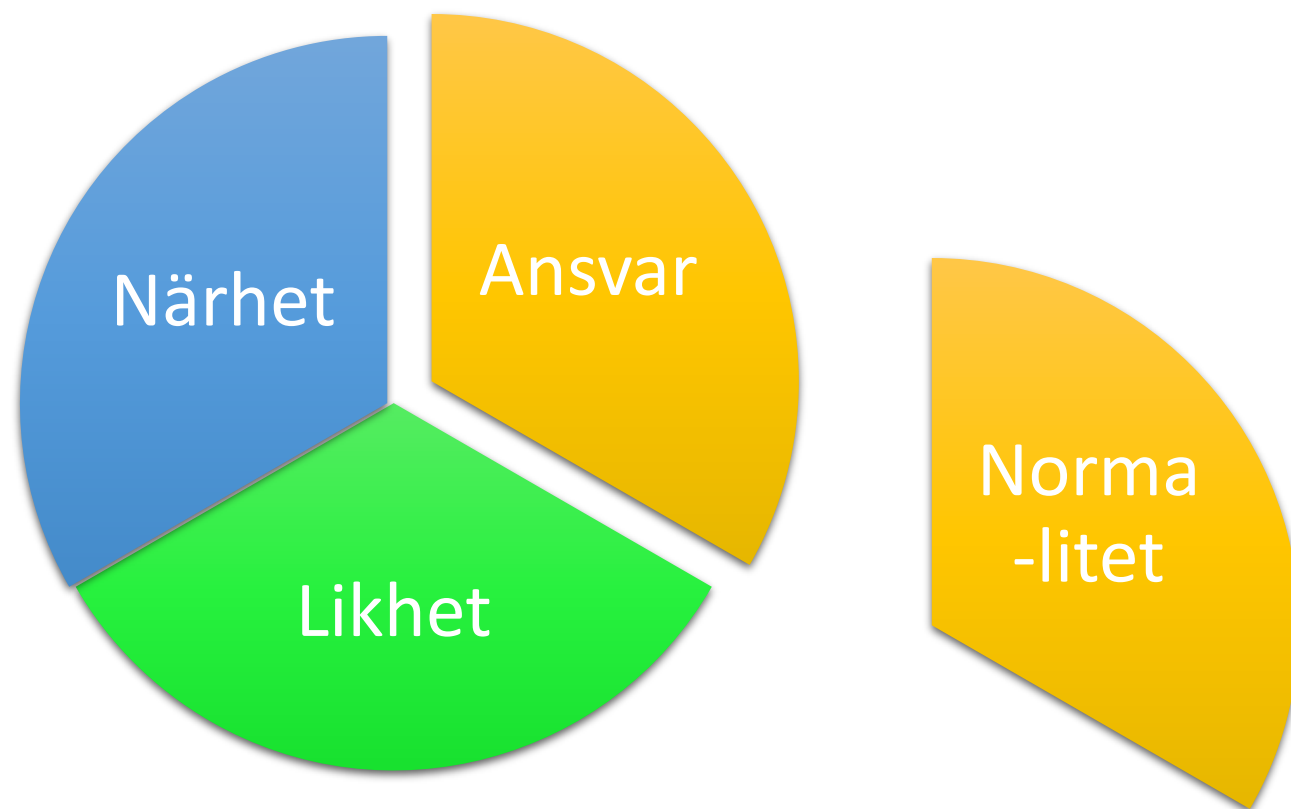
Se vår hemsida www.skkkf.se eller tidningen Kyrkogården

INNEHÅLL

- Förekommande material på härdgjorda ytor
- Uppbyggnadskrav för de olika materialen beroende på belastningskrav, markförhållande m m
- Tillgänglighetskrav
- Underhåll- och skötselinsatser
- Exempel på arbetsmetoder

Utbildning i beredskapsarbete med Svante Borg

Rikskonferens i Visby 11-12 maj 2026

Andra händelser och datum närmsta året

- Nya mallar avseende användning och kontroll av trycksatta anordningar:
13 och 17 april via Teams
- Krematoriekonferens i Oskarshamn 15 – 17 oktober
- Härifrån till evigheten – hur tolka ”evig gravfrid” – Uppsala 21 oktober
- FSK:s Ledarskapsdagar, Tema arbetsmiljö – Eskilstuna eller Gävle 12-13 november
- Energi & etik – 3:dje seminariet och avslutning på projektet 19-20 januari, 2027

Podd-tips

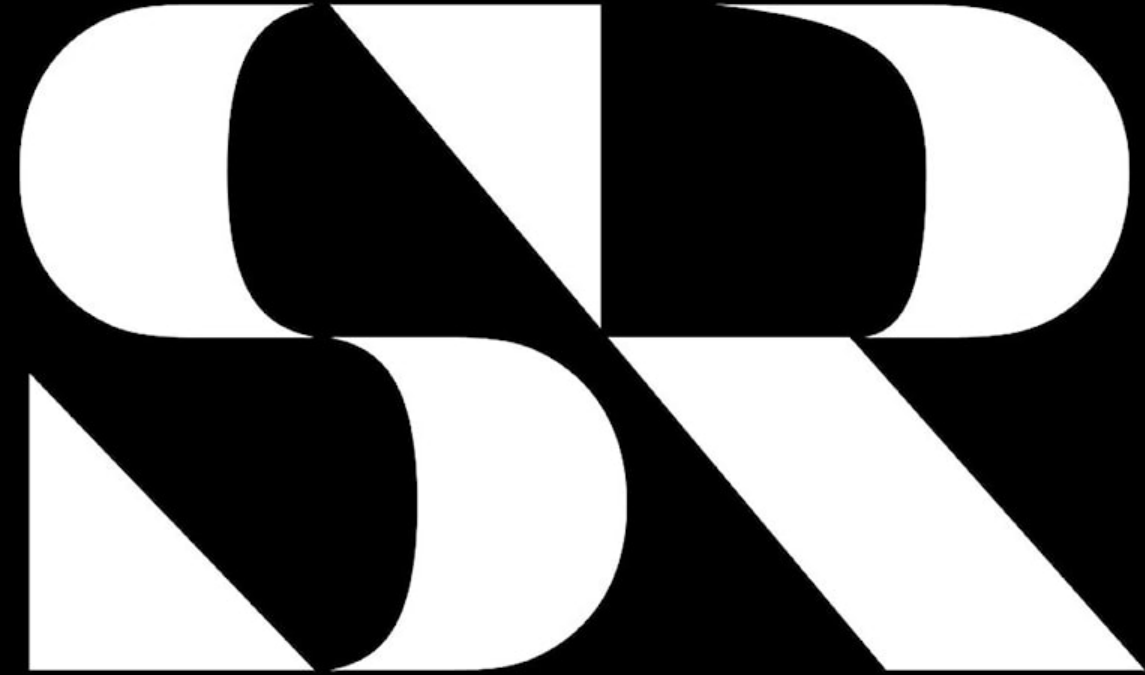

Podcasten Folkets historia i samarbete med Stiftelsen IGNIS

- I ett samarbete mellan Stiftelsen IGNIS och Hildurs AB produceras tre podcastavsnitt som handlar om begravningstraditioner och kyrkogårdar/begravningsplatser.
- Första avsnittet handlar hur eldbegängelsen, kremationen, kom till Sverige i slutet av 1800-talet.
- Andra avsnittet handlar om hur vi förhåller oss till döden och varför vi tar så lång tid på oss.

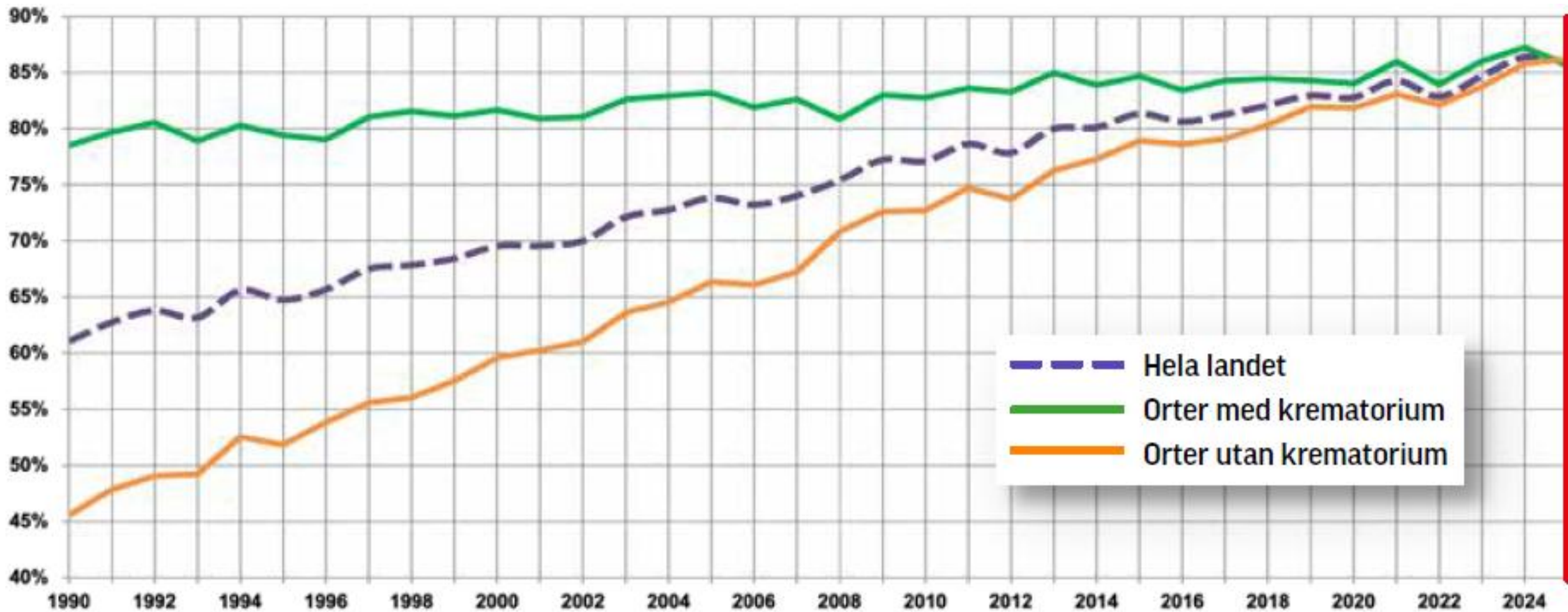
Frågan från Sveriges Radio

Hur hantera?

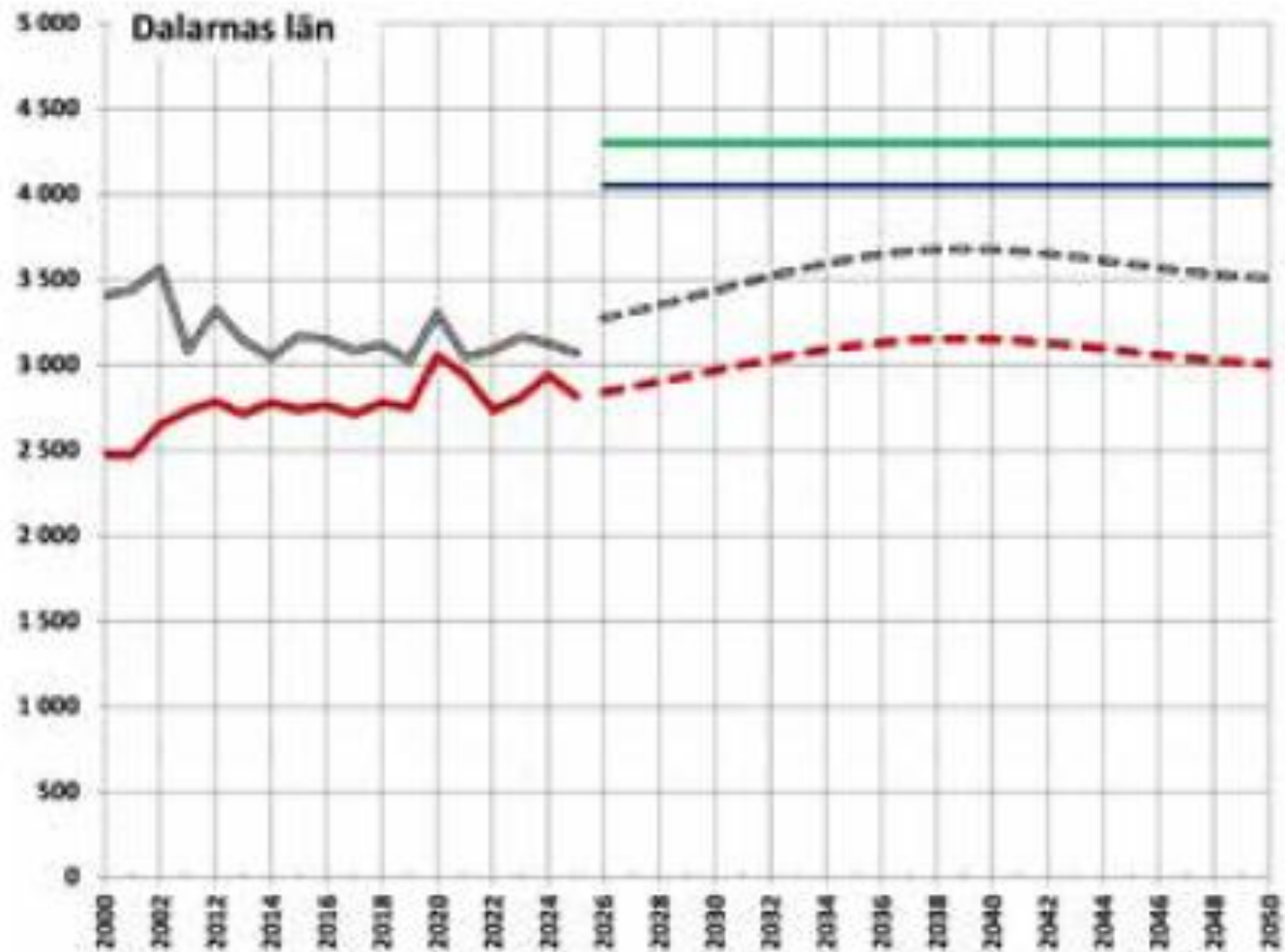

Kremationsstatistik 2025?

Ca 85,9%

- Antal kremationer
- - - Antal kremationer, prognos
- = = = Antal avlidna
- = = = Antal avlidna, prognos
- Antal kremationer i miljötillstånd
- Antal kremationer med normal arbetstid

Metallåtervinning

FÖNIX MILJÖ

ORTHOMETALS

> innovating recycling

2025	164 163 205:-
2024	177 710 000:-
2023	105 236 794:-
2022	95 470 463:-
2021	93 801 928:-
2020	96 216 183:-
2019	113 597 304:-
2018	76 444 831:-
2017	16 174 493:-
TOTALT	938 815 968:-

Begravningsavgiftens utveckling

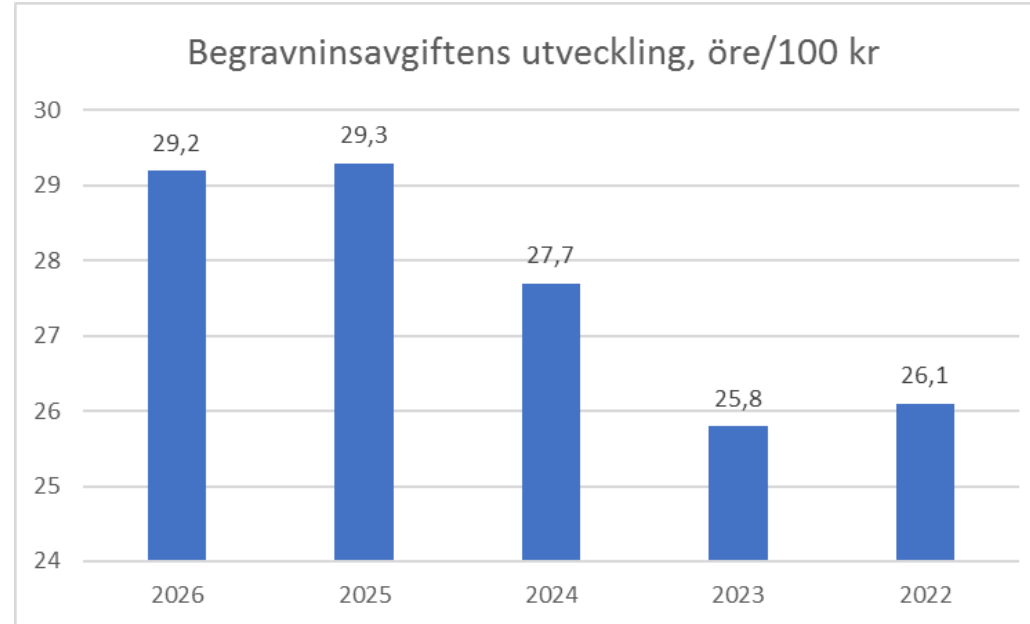
-29,2 öre 2026

-29,3 öre 2025

-27,7 öre 2024

-25,8 öre 2023

-26,1 öre 2022

Drift av krematorier vid ojämn strömförsörjning

Krematorium för forskning

■ Forskningsstiftelsen för krematorietechnik har för avsikt att inleda ett forskningsprojekt med syfte att utreda drift av ett krematorium med brister i tillgången på energikällor. Vi söker därför en krematoriehuvudman med två ugnar, för att tillsammans med stiftelsen genomföra detta projekt.

Viktigt är att den krematoriehuvudman som får uppdraget har personal som är intresserad av att genomföra den här typen av forskning.

MÅLET MED FORSKNINGEN

Syftet är att göra en analys av kremationsverksamheten med utgångspunkt i brist på energi i olika former. Den ska redogöra för hur kremationskapaciteten kan påverkas av problem, såväl de aktörsdrivna som andra, beskriva hur de skulle kunna påverka tredje man, alltså de som vill kunna gravsätta någon, samt redogöra för konsekvenser, såväl materiella som immateriella.

Uppdraget ska även ge förslag på hur kapacitet och uthållighet kan säkerställas för ett krematorium, såväl i drift som ur ett styrningsperspektiv, alltså bränsle-/energiperspektivet.

Den ska också beskriva om och hur eventuella konflikter kan uppstå mel-

lan olika mål, som de för miljö och driftsäkerhet.

PROJEKTETS BAKGRUND OCH MÅLGRUPP

Sverige påbörjade 2015 en upprustning av den civila beredskapen. Den alltmer komplicerade situationen i vår omvärld ställer krav på att vårt samhälle på ett robust sätt kan stå emot kriser, och än värre krig och krigsliknande tillstånd. Begravningsverksamheten är en samhällsviktig funktion som måste fungera. En potentiell angripare kommer att vilja störa och påverka vårt samhälle. Viktig infrastruktur riskerar att helt eller delvis sättas ur spel.

Sverige har en lång tradition av kremation. I dagsläget kremeras 85 procent av dem som avlider. Våra krematorier är således ytterst viktiga för begravningsverksamheten i alla lägen.

Att kunna kremera sina anhöriga är en del av vårt svenska samhälle, en del av normaliteten.

Målgrupp för utredningen är samtliga krematoriehuvudmän i Sverige.

Uppdraget beräknas ta sex till nio månader, med start tidigt under hösten 2024. Ansökan skickas till SKKF, lämpligen via epost till KANSLI@SKKF.SE

FORSKNINGSSTIFTELSEN

Behovet av stora kremationsugnar

På följande krematorier finns ugn som klarar kista med bredd på ca 1m

- Malmö
- Göteborg (107 cm och 330 kg)
- Halmstad (99 cm)
- Luleå
- Jönköping (105 cm)
- Borås (96 cm)
- Norrköping (300 kg)
- Eskilstuna (98 cm och 300 kg)
- Kalmar
- Linköping (300 kg)
- Lund
- Stockholm Skogen (95 cm)

Stockholms stads krematoriefakturering

 Stockholms stad

Stadsledningskontoret
Juridiska avdelningen

PM
2025-03-24
Sida 1 (6)

Patric Rylander

Ersättning för kremation m.m.

Bakgrund

Begravningsverksamheten finansieras av en särskild begravningsavgift. Alla personer som är folkbokförda i Sverige och har en beskattningsbar förvärvsinkomst för kommunal inkomstskatt ska betala begravningsavgift, se 9 kap. 1 och 3 §§ begravningslag (1990:1144), i fortsättningen BL.

I 9 kap. 6 § BL redogörs för vilka tjänster som ingår i begravningsavgiften. De uppräknade tjänsterna ska huvudmannen tillhandahålla utan kostnad för dödsboet för den som vid dödsfallet var folkbokförd inom en huvudmans förvaltningsområde. Tjänsterna som anges är bl.a. gravplats, gravsättning, vissa transporter, kremation, lokal för förvaring och visning av stoftet samt lokal för begravningsceremoni utan religiösa symboler. Enligt 9 kap. 7 § BL ska dessa tjänster tillhandahållas utan kostnad för dödsboet också av någon annan som förvaltar en allmän begravningsplats om den avlidne kan beredas plats där.

Frågeställning

Fråga har uppkommit om innebörden av skrivningen "utan kostnad för dödsboet" i 9 kap. 7 § BL innebär att kostnaderna för tjänsterna, och då framförallt kostnaderna för tjänsten kremation, kan faktureras annan än dödsboet. Det vill säga om kostnaderna kan faktureras den huvudman inom vars förvaltningsområde den avlidne var folkbokförd vid dödsfallet.

Stadsledningskontoret
Juridiska avdelningen

Hantverkargatan 3 A, 2 F.
100 20 Stockholm
Telefon 08 608 20 023
Växel 08 608 20 000
ata.karlson@stockholm.se
stat.stockholm

 Stockholms stad

 Svenska kyrkan

Överenskommelse kremationsansvar inom Stockholms län

Inom Stockholms län finns fyra begravningshuvudmän med krematorier (sådanefter kallade krematorieägare) som tillsammans innehar och förvaltar fem krematorieanläggningar.

Silverdal – Sollentuna församling
St Botvid – Huddinge pastorat
Stockhallan – Nacka församling
Räckvim – Stockholms stad
Nya krematoriet – Stockholms stad

Krematorieägarnas kremerar:

Avlidna som vid sin död var folkbokförda inom respektive förvaltningsområde.
Avlidna som vid sin död var folkbokförda i de församlingar/pastorat som respektive krematorieägare har kremationsavtal med. Se bilaga.

Kremationsansvaret enligt begravningslagen 9 kap 7 §

Om den avlidne kan beredas gravplats inom annat förvaltningsområde övergår kremationsansvaret till gravsättande begravningshuvudman.

I de fall gravsättande begravningshuvudman inte har eget krematorium sker kremation hos den krematorieägare som begravningshuvudmannen har avtal med.

Med uttrycket "kan beredas gravplats" avses att begravningshuvudmannen i annat förvaltningsområde än där den avlidne var folkbokförd medger gravsättning enligt önskemål från den avlidne eller den som ordnar med begravningen.

Sollentuna församling, Huddinge pastorat, Nacka församling och Stockholms stad medger gravsättning av folkbokförd i annat förvaltningsområde om något av två förhållanden uppfylls:

- Gravplats kan beredas inom begravningshuvudmannens förvaltningsområde i mån av plats och i enlighet med lokala beslutsmått och riktlinjer.
- Plats finns i befintlig familjegrav inom förvaltningsområdet.

Vid avvikelser från överenskommelsen ska en dialog föras mellan berörda parter.
Dokumentet är överenskommet mellan alla fyra krematorieägare i juni 2025. Uppdatering görs årligen.

Camilla Rasmussen, kyrkogårdschef
Huddinge pastorat

Sofia Rehn, kyrkogårdschef
Nacka församling

Bo Strömberg, chef begravnings- och fastighetsenheten
Sollentuna församling

Patric Rylander, förvaltningschef
Stockholms stads kyrkogårdsförvaltning

Till: Kyrkogårdsnämnden, Stockholms stad
Från: Sveriges Begravningsbyråers Förbund/Fonus Ekonomisk Förening
Datum: 2025 10 21
Ärende: Överenskommelse om kremationsansvar mellan kremationshuvudmän i Stockholms län samt fakturering till gravsättningshuvudmän i hela landet

Sammanfattning

Vår Begäran:

Stockholms Stad följer inte gällande lag. Vi begär att kommunen omgående vidtar ändringar i sin tillämpning av gällande lag, begravningslagen. Enligt gällande lag, 9 kap 6 och 7§§, skall huvudmannen utan kostnad för dödsboet tillhandahålla tjänster som räknas upp i lagen, 6 och 7§§. Stockholms kommun saknar laglig rätt att ta betalt av annan huvudman för de tjänster som räknas upp i 6 §. Härför krävs lagstöd. Sådant saknas.

Clearingsystemet inom begravningsverksamheten upphörde den 1 januari 2017. Av propositionen, 2025/16:95, som låg till grund för ändringen, utvecklas bl.a. hur ändringen påverkar bl.a. Stockholms kommun. Noteras bör att kommunen gynnas av att folkbokförda i Stockholm gravsätts någon annanstans än i kommunen som tar emot färre.

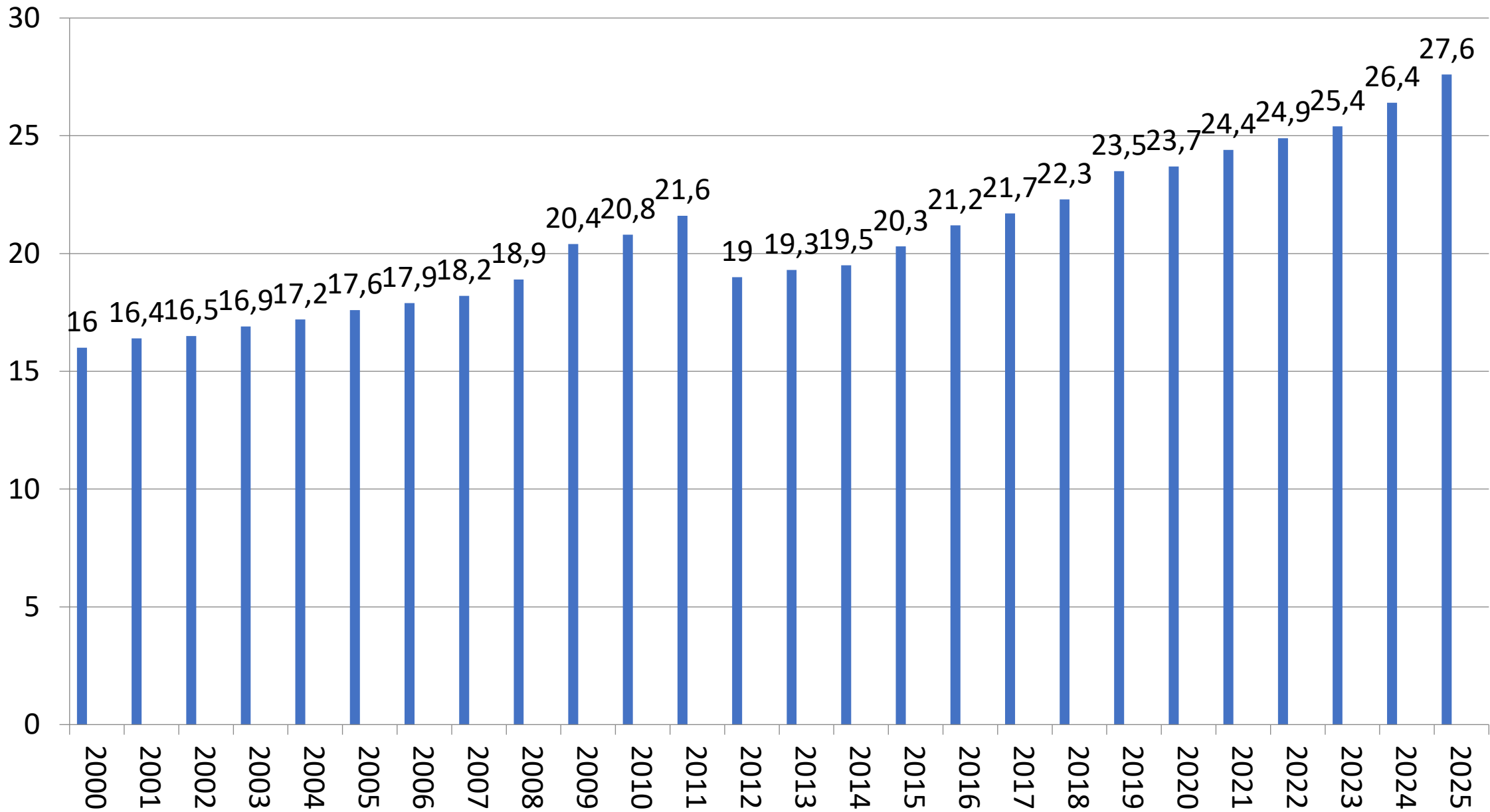
Med hänvisningen till det anförda saknar Stockholms kommun laglig rätt att ta betalt av annan huvudman för tjänster, uppräknade i begravningslagen. Pågående fakturering ska upphöra omgående. I det följande utvecklas närmare grunderna för vår begäran.

Bakgrund

Vi har tagit del av den överenskommelse som har ingåtts mellan kremationshuvudmännen i Stockholms län rörande ansvar och hantering av kremationer. Daterad 19 juni 2025, vilken bifogas Bilaga 1. Överenskommelsen gäller inte bara Stockholms län utan begravningshuvudmän i hela landet vilket skapar förvirring både hos huvudmän och dödsbon.

Efter genomgång av innehållet menar vi att avtalet, i sin nuvarande form, **inte överensstämmer med gällande lagstiftning**, särskilt vad gäller **begravningslagen (1990:1144)** och de principer som styr **huvudmannaskap och likabehandling** inom den offentliga förvaltningen.

P.g.a. överenskommelsen och den informationen man gick ut med den 19 juni, begärde vi tillsammans med Fonus att få ha ett möte om den uppkomna situationen, det mötet ägde rum den 2 oktober. Ett möte som inte ledde till samsyn och förståelse för sådana synpunkter.

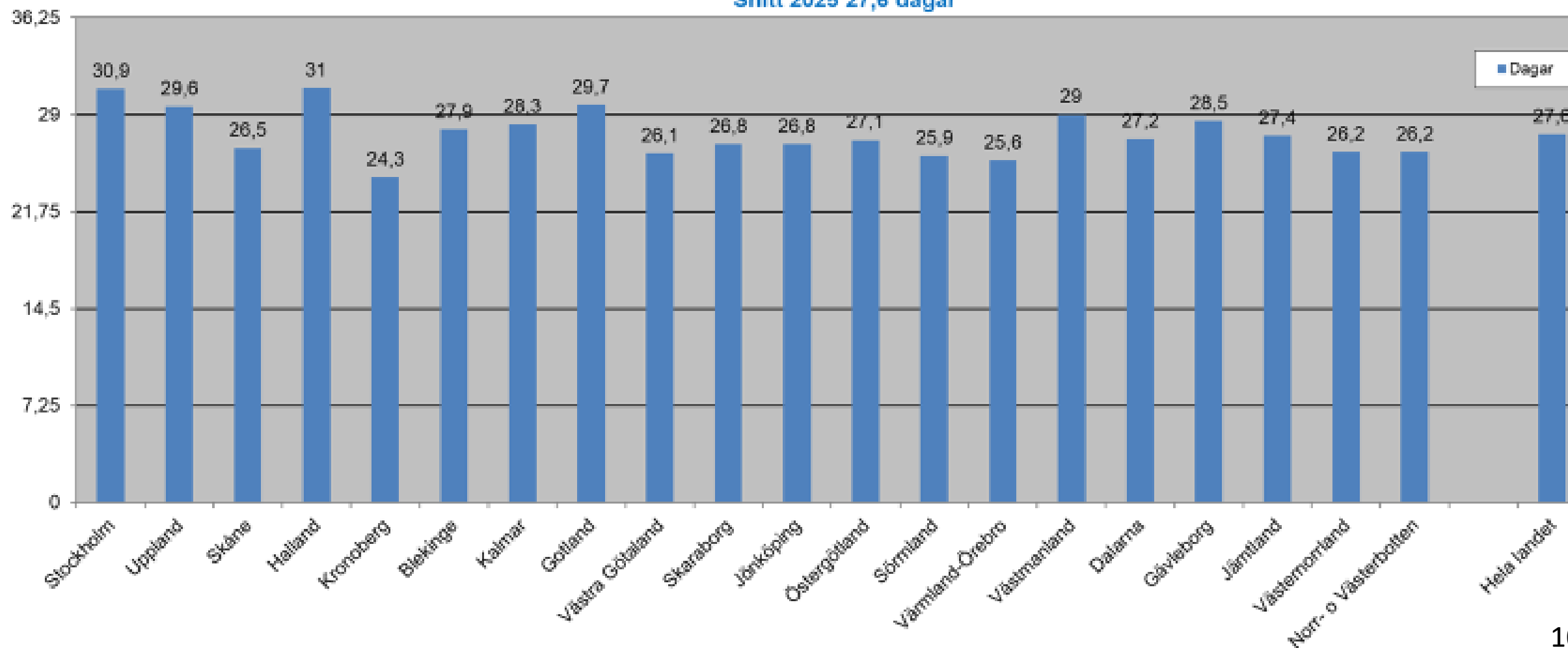
Dagar mellan dödsfall och begravning

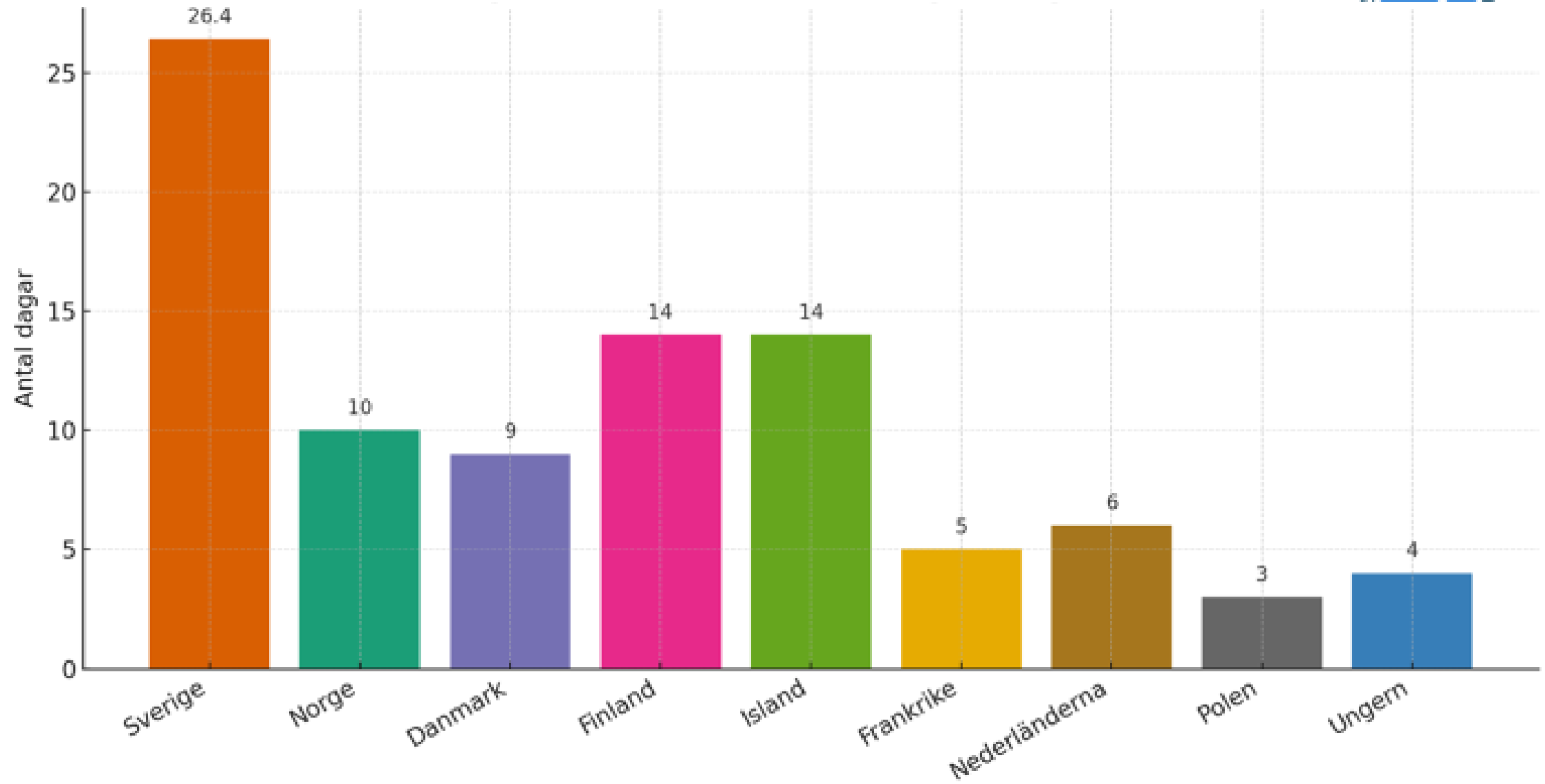
Oktober och November 2025

(Statistiken bygger på 6 356 begravningar)

Snitt : 2018 22,3, 2019 23,2, 2020 23,7, 2021 24,4, 2022 24,9, 2023 25,4, 2024 26,4

Snitt 2025 27,6 dagar

Begrepp i begravningsverksamheten

2023

- Sveriges Lantbruksuniversitet
- Sveriges Begravningsbyråers Förbund
- Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation
- Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund
- Föreningen Sveriges kyrkogårdschefer

- Fontus
- Stenindustriförbundet
- Stockholms kyrkogårdsförvaltning
- SLU Tankesmedjan Movium
- Göteborgs begravningsamfällighet

Stad & Land nr 195
ISBN: 978-91-8046-842-8 (pdf)

Ansvarsdokumentet -

Huvudmannen och begravningsbyråns ansvar vid begravning - en vägledning

- Några av uppdateringar 2026
  - Användning av rökelse
  - Begravningsbyråns tillträde till bisättningslokal
  - Rasskyddets kvalitet när det gäller jordbegravning
  - Bord för ceremoni med urna

2026

ANSVARSDOKUMENTET

Om begravningsbyråns och
huvudmannens ansvar vid begravning

Januari 2026

Ansvarsdokumentet - "en vägledning" har arbetats fram gemensamt av Sveriges Begravningsbyråers Förbund, Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund, Fonus ekonomisk förening, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och Svenska Kyrkan

Gravsättning av icke folkbokförd

H27		A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Mall för lokal beräkning av kostnad för gravsättning									
2										
3	Grundförutsättningar									
4										
5	Total yta gravplatsmark m2									
6										
7	Normalyta kistgravplats m2									
8										
9	Normalyta urngravplats m2									
10										
11	Nettokostnader för begravningsverksamheten enligt Modell för verksamhetsindelning:									
12										
13	Vhet 801: Intäkter (ej bv-avgift)						Kostnader:			
14										
15	Vhet 810: Intäkter						Kostnader:			
16										
17							Varav gemensam administration:			

31										
32	<i>Kostnad gravsättning kistgravplats</i>									0
33										
34	<i>Kostnad gravsättning urngravplats/laskgravplats</i>									0
35										
36	<i>Kostnad gravsättning minneslund/laskgravlund/columbarium</i>									0
37										

35										
36	<i>Kostnad gravsättning minneslund/laskgravlund/columbarium</i>									0
37										
38										
39										
40										

Nytt organiserat samarbete med SKAO

Birgitta Ödmark, vd för Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, Skao, och SKKF:s vd, Dennis Jansson. Organisationerna ökar nu sitt samarbete runt utbildningar.

FOTO: LOTTA PERSSON, SKAO

UTBILDNINGAR

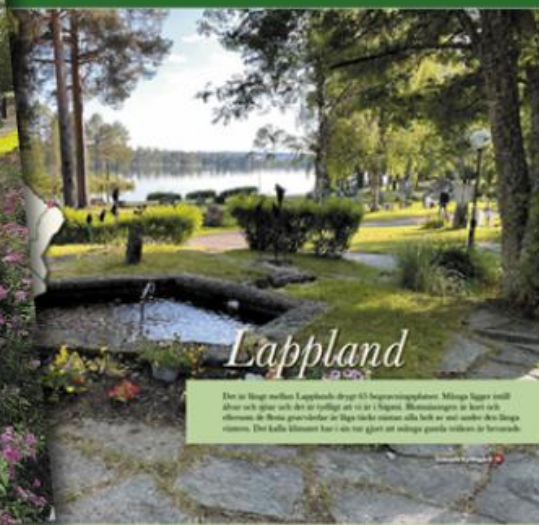
SKKF och Skao i nytt samarbete

Upptäck Sveriges kyrkogårdar

med Marita Sköldberg som ciceron

450 kyrkogårdar
från Skåne till
Lappland
+
intressant fakta
som dyker upp
efter vägen

389 kr
(mängdrabatt vid
köp av 10 eller fler)

Läs mer och beställ på
www.forgatmigejmedia.se

utkommer
i november

Förgätmigej
Media

Innehåll

Lövplattmasken, *Obama nungara*

TACK FÖR MIG!

Mattias Elofsson

mattias.elifsson@skkf.se

www.skkf.se

www.facebook.com/skkf1882